

ELŐSZÓ

Mangánércekkel kapcsolatos kutatásaim során az úrkúti Mangán Bányászati és Feldolgozó Kft. munkatársain, Dr. Szabó Zoltánon (ny. főgeológus-főmérnök), és Vigh Tamáson (okl. bányamérnök, felelős műszaki vezető) kívül Szabóné Drubina Magda a Magyar Állami Földtani Intézet nyugdíjas munkatársa és férje, Szabó Imre az, akikre mestereimként tekintek.

Szabóné Drubina Magdával az 1990-es évek végén vettem fel a személyes kapcsolatot, és az azóta eltelt időszakban terepi bejárások, mintaelemzések, szakmai viták járultak hozzá kutatási eredményeim kiteljesítéséhez.

Szakmai megbeszéléseink során az eplényi mangánércesedés is szóba került, és mivel Magda az 1950-es években a bányában dolgozott, megmutatta akkor készült jegyzeteit is. Ezek adták az ötletet a most közreadott rendhagyó kötet elkészítéséhez, ugyanis az akkori dokumentálási lehetőségek igen korlátozottak voltak, fényképes megjelenítésre nem volt lehetőség, azonban Magda méretarányos, pontos, eredeti rajzai alapján, természetesen a teljesség igénye nélkül, Kaiser Miklósné Lívia (MTA Földrajztudományi Kutatóintézet) kiváló munkájával igyekezett „fényképszerű, színhű képeket készíteni, amelyek segítségével virtuális bányajárásra hívjuk a

Kötélpályás szállítás a beható tárból
Fotó: Kovács Zoltán, Brenn József

kedves olvasót a már évek óta bezárt bányába. Természetesen az eplényi ércesedés főbb jellemzőit is összefoglalja a kötet, mintegy keretbe foglalva a látványt.

A munka célja a meglévő kéziratos adatok és a kutatás tanulságainak utókor számára történő megmentése, amely az egykori szemtanú, a 80. születésnapját a közeljövőben ünneplő Szabóné Drubina Magda és férje, Szabó Imre közreműködésével készült el.

Jelen könyvbe egybegyűjtöttük a hazai mangánércesedésekkel foglalkozó kötetek eplényi vonatkozásait (Polgári et al. (Eds.), 2000; Szabó, 2006) kiegészítve az újabb vizsgálatok eredményeivel, néhány aktuális kérdés megvitatásával. Azonban a kötet több ennél, az 50–55 évvel ezelőtti doku-

mentálási módszerek bemutatásán túl vállalkozott az adatok 21. századi digitális térinformatikai megjelenítésére is. Ennek keretében a fúrások litológiai, sztratigráfiai újraértelmezése most először történt meg. Ez utóbbi, a kötet 4–5. fejezete Bíró Lóránt (Szegei Tudományegyetem, Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszék) munkája, akinek doktori kutatómunkája során külső témavezetőjeként, konzulenseként működtem közre.

Polgári Márta

*az MTA doktora
MTA Geokémiai Kutatóintézet
2011. október*